

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Система управління якістю

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015

Кафедра фінансів, обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ЧТЕІ ДТЕУ

(прот. № 5 від 26.02.2025 р.)

Т.в.о. директора

_____ Василь КИФЯК

**ФОНДОВИЙ РИНОК ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ /
STOCK MARKET & STOCK XCHANGE ACTIVITY**

**ПРОГРАМА / РОБОЧА ПРОГРАМА
COURSE SUMMARY / COURSE OUTLINE**

для студентів

освітній ступінь	магістр	/	master
галузь знань	07 Управління та адміністрування	/	Management and administration
спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	/	Finance, banking, insurance and stock market
освітня програма	Фінансовий моніторинг та податковий менеджмент	/	Financial monitoring and tax management
вид дисципліни	обов'язкова		

**Чернівці
2025**

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу
ЧТЕІ ДТЕУ заборонено**

Автор: Олексій Малярчук, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри фінансів, обліку і оподаткування ЧТЕІ ДТЕУ.

Програму/робочу програму розроблено на основі освітньо-професійної програми «Фінансовий моніторинг та податковий менеджмент» розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування «24» січня 2025 р., протокол № 9, затверджено вченою радою ЧТЕІ ДТЕУ «26» лютого 2025 р., протокол № 5.

Рецензенти: Тетяна Томнюк, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування ЧТЕІ ДТЕУ;

Володимир Кіндрат, заступник директора – начальник бюджетного управління Департаменту фінансів Чернівецької обласної державної адміністрації (ЧОВА)

**ФОНДОВИЙ РИНОК ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ /
STOCK MARKET & STOCK EXCHANGE ACTIVITY**

**ПРОГРАМА/РОБОЧА ПРОГРАМА
COURSE SUMMARY/ COURSE OUTLINE**

Автор:

канд. екон. наук, ст. викладач
«24» січня 2025 року

Олексій МАЛЯРЧУК

Завідувач кафедри:

доктор екон. наук, професор
«24» січня 2025 року

Алла ЧОРНОВОЛ

ВСТУП

Ринок цінних паперів дозволяє оперативно акумулювати вільний грошовий капітал одних ринкових учасників та перерозподіляти його між іншими, що забезпечує підвищення оптимальності руху грошових коштів. У порівнянні з небіржовими інструментами залучення капіталу фондовий ринок позиціонується як достатньо адаптивна система механізмів, що визначає його як основний та найефективніший на сьогодні інструмент залученням інвестицій. За роки його існування як самостійної складової економіки в його межах була сформована ціла низка конкретних заходів і механізмів залучення інвестицій, які враховують фактор доцільності, особливості функціонування кожного окремого суб'єкта господарювання та його економічні параметри.

Фондові біржі вже давно стали одним із головних показників економічного благополуччя більшості розвинених країн світу. Фондовий ринок виступає важливим фактором із багатьох причин. У першу чергу, це показник комерційного та промислового здоров'я країни, що проявляється в можливості вітчизняних підприємств масштабуватися, збільшувати свій акціонерний капітал, відповідно забезпечувати робочі місця тощо. Але варто зазначити, що рушійною силою розвитку фондової біржі є стабільний попит населення на цінні папери, випущені на ній.

Під час вивчення дисципліни здобувачі сфокусуються на формуванні системи знань з оцінки інвестиційної привабливості цінних паперів, їх прибутковості та ліквідності; знання щодо формування інвестиційного портфеля, розуміння рівня ризиків при формуванні інвестиційного портфеля; знання щодо вільного користування біржовою інформацією для здійснення господарських операцій; розуміння процесу організації реалізації цінних паперів через біржовий фондовий ринок; знання щодо використання ф'ючерсного ринку для страхування цінового ризику та управління фінансовими активами підприємств; вміння орієнтуватися у діючих законодавчих документах щодо регулювання фондового ринку; вміння самостійно здійснювати технічний аналіз та оцінку тенденцій фондових ринків з використанням програмного забезпечення; розуміння основ фінансової грамотності та фінансового аналізу.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи знань, що дозволяють їм скласти об'єктивне уявлення про загальні засади функціонування фондового ринку, його структуру і принципи роботи учасників, нормативно-правове забезпечення, отримати системну інформацію про діяльність на фондовому ринку та біржової діяльності, особливості розвитку фондових ринків у різних країнах світу та Україні.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є цінні папери, економіко-правове та інституційне середовище, в якому вони обертаються, та система регулювання фондового ринку.

Завданням вивчення навчальної дисципліни «Фондовий ринок та біржова діяльність» є сприяння розумінню загальних положень, принципів і методів, загальних умов функціонування фондового ринку; розвиток здібностей і формування навичок, що дозволяють здійснювати діяльність на сучасному фондовому ринку.

Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні:

знати: різновиди цінних паперів та фінансових інструментів на фондовому ринку, їх характеристики, властивості та особливості випуску і обігу; структуру, види і складові фондового ринку; сутність функціонування фондових ринків, нормативно-правове забезпечення функціонування; методи, за допомогою яких корпорації залучають необхідні фінансові ресурси на фондовому ринку для своєї діяльності та розвитку; принципи державного регулювання фондових ринків, особливості і механізми саморегулювання на фондових ринках; особливості та перспективи розвитку і функціонування розвинутих фондових ринків та ринків, що розвиваються, зокрема, українського.

вміти: використовувати понятійний апарат; виконувати дослідження сутності цінних паперів, характеристики основних видів цінних паперів; визначати типи та структуру портфелю цінних паперів, доходність та його ризикованість; характеризувати основні етапи еволюції розвитку світових фондових ринків, функції та задачі їх функціонування; сучасний стан, інфраструктуру та правове регулювання функціонування фондовою ринку в Україні; підбирати конкретні вимоги до професіоналів міжнародних фондових ринків та їхню здатність пристосовуватись до місцевих умов; проектувати за різними методиками стратегії проведення операцій з цінними паперами; оцінювати за значенням фондових індексів стан розвитку фондового ринку та валютно-фінансових відносин країни; знаходити шляхи розвитку та функціонування світових фондових ринків.

Вивчення навчальної дисципліни «Фондовий ринок та біржова діяльність», як вибіркова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами *інтегральної компетентності*, а саме здатності розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов, також загальних та фахових компетентностей і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою.

Матриця компетентностей та результатів навчання,
які формуються під час вивчення навчальної дисципліни
відповідно до освітньо-професійної програми
«Фінансовий моніторинг та податковий менеджмент»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр результату навчання	Результати навчання
	Загальні компетентності (ЗК)		
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ПР01	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності
ЗК2	Здатність спілкуватися іноземною мовою	ПР05	Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень
	Спеціальні (фахові) компетентності (СК)		
СК1	Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності	ПР04	Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
СК2	Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання	ПР11	Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту.
СК3	Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування	ПР09	Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
СК7	Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для	ПР06	Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово,

	вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування		брати участь у фахових дискусіях.
--	--	--	-----------------------------------

Результати навчання за дисципліною / Results of study

Results of study (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. Автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Форми оцінюван-ня	Відсоток у підсумкові оцінці дисципліни
Код	Результати навчання			
1	2	3	4	5
1.1.	Знати поняття ринку цінних паперів та його фінансових інструментів	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні завдання, тести, екзамен	6
1.2	Знати структура ринку цінних паперів, функції ринку цінних паперів, принципи становлення та розвитку фондового ринку	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні завдання, тести, екзамен	6
1.3	Знати поняття та види акцій. Взаємні права і обов'язки акціонерів та емітентів. Класифікацію цін на акції	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні завдання, тести, екзамен	6
2.1	Знати сутність функціонування фондових ринків, нормативно-правове забезпечення функціонування	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні завдання, тести, екзамен	6
2.2	Знати принципи державного регулювання фондових ринків, особливості і механізми саморегулювання на фондових ринка	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні завдання, тести, екзамен	6
2.3	Знати методи, за допомогою яких корпорації залучають необхідні фінансові ресурси на фондовому ринку для своєї діяльності та розвитку	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні завдання, тести, екзамен	6
2.4	Знати особливості та перспективи розвитку і функціонування розвинутих фондових ринків та ринків, що розвиваються, зокрема, українського.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні завдання, тести, екзамен	6
3.1	Вміти використовувати понятійний апарат	лекція, практичне заняття, самостійна робота	тести, доповіді, екзамен	6
3.2	Вміти виконувати дослідження сутності цінних паперів, характеристики основних видів цінних паперів	лекція, практичне заняття, самостійна робота	тести, доповіді, екзамен	6
3.3	визначати типи та структуру портфелю цінних паперів,	лекція, практичне заняття,	тести, доповіді,	6

	дохідність та його ризикованість	самостійна робота	екзамен	
3.4	Вміти характеризувати основні етапи еволюції розвитку світових фондових ринків, функції та задачі їх функціонування; сучасний стан, інфраструктуру та правове регулювання функціонування фондовою ринку в Україні	лекція, практичне заняття, самостійна робота	тести, доповіді, екзамен	10
3.5	Вміти підбирати конкретні вимоги до професіоналів міжнародних фондових ринків та їхню здатність пристосовуватись до місцевих умов	лекція, практичне заняття, самостійна робота	тести, доповіді, екзамен	10
3.6	Вміти проектувати за різними методиками стратегії проведення операцій з цінними паперами	лекція, практичне заняття, самостійна робота	тести, доповіді, екзамен	10
3.7	Вміти оцінювати за значенням фондових індексів стан розвитку фондового ринку та валютно-фінансових відносин країни; знаходити шляхи розвитку та функціонування світових фондових ринків	лекція, практичне заняття, самостійна робота	тести, доповіді, екзамен	10

Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	3.7
ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	

1. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. Сутність, структура, функції, закономірності виникнення і функціонування ринку цінних паперів

Поняття ринку цінних паперів та його фінансових інструментів. Структура ринку цінних паперів. Функції ринку цінних паперів. Принципи становлення та розвитку фондового ринку. Визначення ринку цінних паперів. Місце ринку цінних паперів у структурі фінансового ринку. Цінні папери, що вважаються пайовими. Боргових цінних паперів. Характеристика похідних цінних паперів. Типи цінних паперів. Види цінних паперів можуть випускатися і здійснювати обіг на українському фондовому ринку. Первинний ринок цінних паперів. Особливості вторинного ринку цінних паперів.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 1,2,8

Основний: 13,19

Додатковий: 24,26,27

Інформаційні ресурси: 32,33,34,36,37

Тема 2. Ринок акцій.

Поняття та види акцій. Взаємні права і обов'язки акціонерів та емітентів. Класифікація цін на акції. Характеристика значного та контрольного пакетів акцій. Дохід від акцій. Оцінка акцій та економіко-статистичні показники їх обігу. Класифікуються акції в залежності від ступеня ризику і величини доходності. Фактори, що впливають на попит на акції. Сутність та різниця технічного та фундаментального аналізу. Звичайний та контрольний пакет акцій. Механізм виплати дивідендів у виді акцій. Оцінка привілейованих акцій. Визначення ринкової ціни простих акцій з постійними темпами приросту дивідендів.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 1,2,4,5,6,8,11

Основний: 13,14,16,18

Додатковий: 20,23,24,26,

Інформаційні ресурси: 32,33,34,36,37,40

Тема 3. Ринок облігацій.

Поняття облігацій як боргових цінних паперів. Взаємні права і обов'язки емітентів і власників облігацій. Вартісна оцінка облігацій. Доходність облігацій. Суть облігацій як боргових цінних паперів. Права і обов'язки емітентів і власників облігацій. Характеристика поділу облігацій за емітентами. Види вартісної оцінки облігацій. Визначення теперішньої вартості облігацій. Характеристика основних видів доходу від облігацій.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 1,2,4,5,6,8,12

Основний: 13,14,16,18

Додатковий: 23, 27,28, 35

Інформаційні ресурси: 31,32,34,39

Тема 4. Ринок векселів

Економічний зміст, види та функції векселів. Характеристика обігу векселів. Операції банків з векселями. Історична довідка запровадження вексельного обігу. Економічний зміст простого векселя. Обіг переказного векселя. Терміни платежу, які може мати вексель. Основні види векселів. Сутність і роль індосаменту векселів. Акцепт векселя. Зміст і послідовність банківської операції дисконтування векселя. Банківська операція доміціляції векселя. Характеристика банківського авалю векселів. Кредитування під заставу векселів.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 1,2,8,10,11

Основний: 13,14,15

Додатковий: 20,28,29

Інформаційні ресурси: 33,34,41,42

Тема 5. Біржовий та позабіржовий ринок цінних паперів

Історія виникнення та розвитку фондових бірж. Загальна характеристика та функції фондової біржі. Загальна характеристика та функції фондової біржі. Позабіржовий ринок цінних паперів. Характеристика історичного розвитку вітчизняного біржового ринку цінних паперів. Некомерційний та безприбутковий характер діяльності фондової біржі. Джерела формування доходу фондової біржі. Функції фондової біржі. Характеристика основних видів біржових угод. Основні правила здійснення комп'ютерних торгів на фондовій біржі. Роль позабіржового ринку цінних паперів, функції, які він виконує.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 2,8,11

Основний: 13,14,17,18

Додатковий: 22,24,26

Інформаційні ресурси: 33,34,35,37,41

Тема 6. Учасники ринку цінних паперів

Емітенти цінних паперів. Інвестори на ринку цінних паперів. Взаємодія між емітентом та інвестором. Професійні учасники на ринку цінних паперів. Сутність та мета емісії цінних паперів. Особливості випуску цінних паперів окремими емітентами на фондовому ринку України. Функції, які виконують емітенти на ринку цінних паперів. Поняття та характеристика цілей інвестиційної діяльності на фондовому ринку. Види інвестиційних портфелів. Депозитарна діяльність з цінними паперами. Розрахунково-клірингова діяльність. Функції реєстратора щодо іменних цінних паперів. Цілі діяльності інвестиційних фондів та інвестиційних компаній. Відкритий і закритий інвестиційний фонд.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 3,4,7

Основний: 13,15,17

Додатковий: 22,24,26

Інформаційні ресурси: 35,37,42

Тема 7. Державне регулювання ринку цінних паперів

Необхідність, мета і функції державного регулювання ринку цінних паперів. Форми державного регулювання ринку цінних паперів. Органи державного регулювання ринку цінних паперів. Регулювання інформаційного забезпечення фондового ринку. Контрольна функція держави на ринку цінних паперів. Сутність та мета державного регулювання ринку цінних паперів. Основні форми державного втручання в діяльність учасників ринку цінних паперів. Особливості регулювання первинного і вторинного ринку цінних паперів. Функції держави у сфері регулювання фондового Ринку. Характеристика законодавчого забезпечення державного регулювання ринку цінних паперів. Основні завдання Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 1,2,3,4,11,12

Основний: 13,14,16

Додатковий: 25,26

Інформаційні ресурси: 31,32,35,37

Тема 8. Організаційно-економічні засади біржової діяльності

Організаційні засади біржових торгів. Особливості біржової торгівлі на вітчизняних товарних біржах. Біржова торгівля на ф'ючерсних біржах.

Технологія Інтернет-трейдингу на біржовому ринку. Класифікація біржових активів. Характеристика біржових активів. Біржові фінансові інструменти. Біржове ціноутворення. Сутність біржового ціноутворення. Принципи котирування цін на біржові товари.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 3,4,7

Основний: 15,16,18,19

Додатковий: 20,24,30

Інформаційні ресурси: 33,35,37,38,40

Тема 9. Основи біржової діяльності на ринку строкових угод

Походження ф'ючерсної торгівлі. Технології ф'ючерсної торгівлі. Роль спекулянтів на ф'ючерсному ринку. Перспективи ф'ючерсної торгівлі в Україні. Хеджування на біржовому товарному ринку. Базисний ризик. Стратегії хеджування. Хеджування опціонами. Основні переваги та недоліки хеджування.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 2,3,4,7

Основний: 15,16,18,19

Додатковий: 20,24,29,30

Інформаційні ресурси: 34,35,40,41,42

2. «СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (тематичний план)»

денна / заочна форма навчання

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин	з них			
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів	
Тема 1. Сутність, структура, функції, закономірності виникнення і функціонування ринку цінних паперів	10/11,4	1/0,2	1/0,2	8/11	Опитування, тестування, ситуаційні вправи
Тема 2. Ринок акцій.	11/11,4	1/0,2	1/0,2	9/11	Опитування, тестування, ситуаційні вправи
Тема 3. Ринок облігацій.	11/11,4	1/0,2	1/0,2	9/11	Опитування, тестування, ситуаційні вправи
Тема 4. Ринок векселів	11/11,4	1/0,2	1/0,2	9/11	Опитування, тестування, ситуаційні вправи
Тема 5. Біржовий та позабіржовий ринок цінних паперів	12/11,4	2/0,2	1/0,2	9/11	Опитування, тестування, ситуаційні вправи
Тема 6. Учасники ринку цінних паперів	12/11,4	2/0,2	1/0,2	9/11	Опитування, тестування, ситуаційні вправи
Тема 7. Державне регулювання ринку цінних паперів	12/11,4	2/0,2	2/0,2	8/11	Опитування, тестування, ситуаційні вправи
Тема 8. Організаційно-економічні засади біржової діяльності.	12/11,6	2/0,3	2/0,3	8/11	Опитування, тестування, ситуаційні вправи
Тема 9. Основи біржової діяльності на ринку строкових угод.	12/11,6	2/0,3	2/0,3	8/11	Опитування, тестування, ситуаційні вправи
Підсумковий модульний контроль	2/2	-	2/2	-	Опитування, тестування, ситуаційні вправи
Разом	105/105	14/2	14/4	77/99	
Підсумковий контроль - екзамен					

Денна форма навчання
 Загальний обсяг 105 год., у тому числі:
 лекцій – 14 год.;
 практичні заняття – 14 год.;
 самостійна робота – 77 год.;

Заочна форма навчання
 Загальний обсяг 105 год., у тому числі:
 лекцій – 2 год.;
 практичні заняття – 4 год.;
 самостійна робота – 99 год.;

3. «ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ»

Результати навчання	Навчальна діяльність	Роб. час студ., год., денна/заочна
<i>Знати:</i> поняття ринку цінних паперів та його фінансових інструментів <i>Вміти:</i> аналізувати дохідність цінних паперів	Тема 1. Сутність понять та функції цінних паперів. Їх класифікація. План лекції: 1. Поняття ринку цінних паперів та його фінансових інструментів. 2. Структура ринку цінних паперів. 3. Функції ринку цінних паперів. 4. Принципи становлення та розвитку фондового ринку. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1,2,8</i> <i>Основний: 13,19</i> <i>Додатковий: 24,26,27</i> <i>Інформаційні ресурси:32,33,34,36,37</i>	1/0,2
	Практичне заняття № 1. Сутність понять та функції цінних паперів. Їх класифікація План практичного заняття (семінарського): 1. Поняття ринку цінних паперів та його фінансових інструментів. 2. Структура ринку цінних паперів. 3. Функції ринку цінних паперів. 4. Принципи становлення та розвитку фондового ринку. <i>Тестування за темою.</i>	1/0,2
	Самостійна робота № 1. 1. Визначення ринку цінних паперів. 2. Місце ринку цінних паперів у структурі фінансового ринку. 3. Цінні папери, що вважаються пайовими. 4. Боргових цінних паперів. 5. Характеристика похідних цінних паперів. 6. Типи цінних паперів. 7. Види цінних паперів можуть випускатися і здійснювати обіг на українському фондовому ринку 8. Первинний ринок цінних паперів. 9. Особливості вторинного ринку цінних паперів.	8/11
<i>Знати:</i> класифікацію та види акцій.	Тема 2. Функціонування ринку цінних паперів. Органи регулювання на ринку цінних паперів План лекції: 1. Поняття та види акцій. 2. Взаємні права і обов'язки акціонерів та емітентів. 3. Класифікація цін на акції. 4. Характеристика значного та контрольного пакетів акцій. 5. Дохід від акцій.	1/0,2

<i>Вміти:</i> Аналізувати дохідність акцій, економіко-статистичні показники їх обігу.	6. Оцінка акцій та економіко-статистичні показники їх обігу. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1,2,4,5,6,8,11</i> <i>Основний: 13,14,16,18</i> <i>Додатковий: 20,23,24,26,</i> <i>Інформаційні ресурси: 32,33,34,36,37,40</i>	
	Практичне заняття № 2. Функціонування ринку цінних паперів. Органи регулювання на ринку цінних паперів План практичного заняття (семінарського): Поняття та види акцій. 2. Взаємні права і обов'язки акціонерів та емітентів. 3. Класифікація цін на акції. 4. Характеристика значного та контрольного пакетів акцій. 5. Дохід від акцій. 6. Оцінка акцій та економіко-статистичні показники їх обігу. <i>Тестування за темою.</i>	1/0,2
	Самостійна робота № 2. 1. Класифікуються акції в залежності від ступеня ризику і величини дохідності. 2. Фактори, що впливають на попит на акції. 3. Сутність та різниця технічного та фундаментального аналізу. 4. Звичайний та контрольний пакет акцій. 5. Механізм виплати дивідендів у виді акцій. 6. Оцінка привілейованих акцій. 7. Визначення ринкової ціни простих акцій з постійними темпами приросту дивідендів.	9/11
<i>Знати:</i> поняття боргових цінних паперів. <i>Вміти:</i> проводити вартісну оцінку облігацій, характеризувати основні види доходу від боргових цінних паперів.	Тема 3. Характеристика ринку облігацій в Україні План лекції: 1. Поняття облігацій як боргових цінних паперів. 2. Взаємні права і обов'язки емітентів і власників облігацій. 3. Види облігацій. 4. Вартісна оцінка облігацій. 5. Дохідність облігацій. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1,2,4,5,6,8,12</i> <i>Основний: 13,14,16,18</i> <i>Додатковий: 23, 27,28, 35</i> <i>Інформаційні ресурси: 31,32,34,39</i>	1/0,2
	Практичне заняття № 3. Характеристика ринку облігацій в Україні План практичного заняття (семінарського): 1. Поняття облігацій як боргових цінних паперів. 2. Взаємні права і обов'язки емітентів і власників облігацій.	1/0,2

	3. Види облігацій. 4. Вартісна оцінка облігацій. 5. Дохідність облігацій. <i>Тестування за темою.</i>	
	Самостійна робота № 3. 1. Суть облігацій як боргових цінних паперів. 2. Права і обов'язки емітентів і власників облігацій. 3. Характеристика поділу облігацій за емітентами. 4. Види вартісної оцінки облігацій. 5. Визначення теперішньої вартісті облігацій. 6. Характеристика основних видів доходу від облігацій.	9/11
Знати: характеристики обігу векселів та операції банків з ними.	Тема 4. Сутність ринку векселів План лекції: 1. Економічний зміст, види та функції векселів. 2. Характеристика обігу векселів. 3. Операції банків з вексями. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1,2,8,10,11</i> <i>Основний: 13,14,15</i> <i>Додатковий: 20,28,29</i> <i>Інформаційні ресурси: 33,34,41,42</i>	1/0,2
	Практичне заняття № 4. Сутність ринку векселів 1. Економічний зміст, види та функції векселів. 2. Характеристика обігу векселів. 3. Операції банків з вексями. <i>Тестування за темою.</i>	1/0,2
Вміти: аналізувати операції з вексями, визначати їх дохідність.	Самостійна робота № 4. 1. Історична довідка запровадження вексельного обігу. 2. Економічний зміст простого векся. 3. Обіг переказного векся. 4. Терміни платежу, які може мати вексель. 5. Основні види векселів. 6. Сутність і роль індосаменту векселів. 7. Акцепт векся. 8. Зміст і послідовність банківської операції дисконтування векся. 10. Банківська операція доміциляції векся. 11. Характеристика банківського авалю векселів. 12. Кредитування під заставу векселів.	9/11
Знати: загальну характеристику та функції фондової біржі, особливості функціонування позабіржового ринку цінних паперів.	Тема 5. Біржовий ринок цінних паперів План лекції: 1. Історія виникнення та розвитку фондових бірж. 2. Загальна характеристика та функції фондової біржі. 3. Діяльність Української фондової біржі. 4. Позабіржовий ринок цінних паперів. Список рекомендованих джерел:	2/0,2

Вміти: Аналізувати джерела доходу фондової біржі, оцінювати основні види біржових угод.	<i>Нормативно-правові акти: 2,8,11</i> <i>Основний: 13,14,17,18</i> <i>Додатковий: 22,24,26</i> <i>Інформаційні ресурси: 33,34,35,37,41</i>	
	Практичне заняття № 5. Біржовий ринок цінних паперів. План практичного заняття (семінарського): 1. Історія виникнення та розвитку фондових бірж. 2. Загальна характеристика та функції фондової біржі. 3. Діяльність Української фондової біржі. 4. Позабіржовий ринок цінних паперів. <i>Тестування за темою.</i>	1/02
	Самостійна робота № 5. 1. Характеристика історичного розвитку вітчизняного біржового ринку цінних паперів. 2. Некомерційний та безприбутковий характер діяльності фондової біржі. 3. Джерела формування доходу фондової біржі. 4. Функції фондової біржі. 5. Характеристика основних видів біржових угод. 6. Основні правила здійснення комп'ютерних торгів на фондовій біржі. 7. Роль позабіржового ринку цінних паперів, функції, які він виконує.	9/11
Знати: Характеристику та функції учасників ринку цінних паперів, специфіку взаємодії між ними. Вміти: аналізувати структуру інвестиційних портфелів, характеризувати діяльність інвестиційних фондів та інвестиційних компаній.	Тема 6 Характеристика та функції учасників ринку цінних паперів План лекції: 1. Емітенти цінних паперів. 2. Інвестори на ринку цінних паперів. 3. Взаємодія між емітентом та інвестором. 4. Професійні учасники на ринку цінних паперів. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 3,4,7</i> <i>Основний: 13,15,17</i> <i>Додатковий: 22,24,26</i> <i>Інформаційні ресурси: 35,37,42</i>	2/0,2
	Практичне заняття № 6 Характеристика та функції учасників ринку цінних паперів План практичного заняття (семінарського): 1. Емітенти цінних паперів. 2. Інвестори на ринку цінних паперів. 3. Взаємодія між емітентом та інвестором.	1/0,2

	4. Професійні учасники на ринку цінних паперів. <i>Тестування за темою.</i>	
	Самостійна робота № 6. 1. Сутність та мета емісії цінних паперів. 2. Особливості випуску цінних паперів окремими емітентами на фондовому ринку України. 3. Функції, які виконують емітенти на ринку цінних паперів. 4. Поняття та характеристика цілей інвестиційної діяльності на фондовому ринку. 5. Види інвестиційних портфелів. 6. Депозитарна діяльність з цінними паперами. 7. Розрахунково-клірингова діяльність. 8. Функції реєстратора щодо іменних цінних паперів. 9. Цілі діяльності інвестиційних фондів та інвестиційних компаній. 10. Відкритий і закритий інвестиційний фонд.	9/11
<i>Знати:</i> форми та методи державного регулювання ринку цінних паперів	Тема 7. Форми та методи державного регулювання ринку цінних паперів План лекції: 1. Необхідність, мета і функції державного регулювання ринку цінних паперів. 2. Форми державного регулювання ринку цінних паперів. 3. Органи державного регулювання ринку цінних паперів. 4. Регулювання інформаційного забезпечення фондового ринку. 5. Контрольна функція держави на ринку цінних паперів. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 1,2,3,4,11,12</i> <i>Основний: 13,14,16</i> <i>Додатковий: 25,26</i> <i>Інформаційні ресурси: 31,32,35,37</i>	2/0,2
<i>Вміти:</i> визначати вплив державного регулювання на ринок цінних паперів.	Практичне заняття № 7. Форми та методи державного регулювання ринку цінних паперів План практичного заняття (семінарського): 1. Необхідність, мета і функції державного регулювання ринку цінних паперів. 2. Форми державного регулювання ринку цінних паперів. 3. Органи державного регулювання ринку цінних паперів. 4. Регулювання інформаційного забезпечення фондового ринку. 5. Контрольна функція держави на ринку цінних паперів. <i>Тестування за темою.</i>	2/0,2

	Самостійна робота № 7. 1. Сутність та мета державного регулювання ринку цінних паперів. 2. Основні форми державного втручання в діяльність учасників ринку цінних паперів. 3. Особливості регулювання первинного і вторинного ринку цінних паперів. 4. Функції держави у сфері регулювання фондового Ринку. 5. Характеристика законодавчого забезпечення державного регулювання ринку цінних паперів. 6. Основні завдання Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку. 7. Закони України, що регулюють фондовий ринок. 8. Основна задача «Національної Комісії з цінних паперів та фондового ринку».	8/11
Знати: організаційно-економічні засади біржової діяльності.	Тема 8. Організаційно-економічні засади біржової діяльності План лекції: 1. Організаційні засади біржових торгів. 2. Особливості біржової торгівлі на вітчизняних товарних біржах 3. Біржова торгівля на ф'ючерсних біржах 4. Технологія Інтернет-трейдингу на біржовому ринку Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 3,4,7</i> <i>Основний: 15,16,18,19</i> <i>Додатковий: 20,24,30</i> <i>Інформаційні ресурси: 33,35,37,38,40</i>	2/0,3
	Практичне заняття № 8. Звітність про виконання бюджету. План практичного заняття (семінарського): 1. Організаційні засади біржових торгів. 2. Особливості біржової торгівлі на вітчизняних товарних біржах. 3. Біржова торгівля на ф'ючерсних біржах. 4. Технологія Інтернет-трейдингу на біржовому ринку <i>Тестування за темою.</i>	2/0,3
Вміти: класифікувати біржові активи, давати їм характеристику. Аналізувати особливості біржового ціноутворення.	Самостійна робота № 8. 1.Класифікація біржових активів. 2.Характеристика біржових активів 3.Біржові фінансові інструменти 4.Біржове ціноутворення 5.Сутність біржового ціноутворення 6.Принципи котирування цін на біржові товари	8/11

<i>Знати:</i> особливості строкових угод, специфіку ф'ючерсної торгівлі. <i>Вміти:</i> оцінювати основні переваги ф'ючерсного ринку. Переваги та недоліки хеджування.	Тема 9. Основи біржової діяльності на ринку строкових угод План лекції: 1. Походження ф'ючерсної торгівлі. 2. Технології ф'ючерсної торгівлі. 3. Роль спекулянтів на ф'ючерсному ринку. 4. Перспективи ф'ючерсної торгівлі в Україні. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти: 2,3,4,7</i> <i>Основний: 15,16,18,19</i> <i>Додатковий: 20,24,29,30</i> <i>Інформаційні ресурси: 34,35,40,41,42</i>	2/0,3
	Практичне заняття № 9. Основи біржової діяльності на ринку строкових угод План практичного заняття (семінарського): 1. Походження ф'ючерсної торгівлі. 2. Технології ф'ючерсної торгівлі. 3. Роль спекулянтів на ф'ючерсному ринку. 4. Перспективи ф'ючерсної торгівлі в Україні. <i>Тестування за темою.</i>	2/0,3
	Самостійна робота № 9. 1. Хеджування на біржовому товарному ринку. 2. Базисний ризик. 3. Стратегії хеджування 4. Хеджування опціонами. 5. Основні переваги та недоліки хеджування.	8/11
Підсумковий модульний контроль		2/2
Всього		105/105

* виділені курсивом питання (≈20%), розглядаються із застосуванням інтерактивних методів навчання (моделювання ситуацій, «мозковий штурм», метод кейс-стаді, ділові та рольові ігри, дебати, робота в малих групах, проведення відео-конференцій, вебінари, застосування елементів змішаного навчання тощо).

Під час практичних занять вибірково використовуються активні методи організації навчального процесу зокрема: практичні вправи, ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести та інші.

4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА

Оцінювання знань студентів відбувається відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання студентів у Чернівецькому торговельно-економічному інституті державного торговельно-економічного університету» (http://chtei-knteu.cv.ua/ua/content/download/dostyp/ozinka_stud.pdf).

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема:

- ситуаційні вправи – завдання, вирішення та обговорення яких дозволятиме знайти способи вирішення актуальних проблем і спонукатиме студентів до засвоєння методичних прийомів пошуку альтернатив у прийнятті фінансових рішень;
- індивідуальні завдання – вирішення яких сприяє опануванню механізмів прийняття рішень на конкретних прикладах з практики ринку фінансових послуг, відпрацювання типових схем вирішення проблемних ситуацій і вироблення самостійного індивідуального підходу;
- практичні вправи та завдання – наведеними методичними вказівками, прикладами розв'язування і комплексом завдань для роботи в аудиторії, вирішення яких сприятиме формуванню вмінь аналітичного оцінювання та обґрунтування економічних рішень;
- тестові завдання – вирішення яких закріплює теоретичні знання, необхідні для формування компетентностей прикладного характеру;
- інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять та самостійної роботи впродовж семестру за накопичувальною сумою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати тематичного тестування), а також бали за підсумковий модульний контроль.

Структура підсумкової оцінки за накопичувальною системою з навчальної дисципліни (форма підсумкового контролю – екзамен)

<i>Види навчальної діяльності здобувача</i>		<i>Розподіл балів</i>
<i>Поточний контроль</i>	Робота на навчальних заняттях (семінарських, практичних, контактних заняттях, заняттях у дистанційному режимі)	до 45 балів
	Виконання та захист індивідуальних завдань самостійної роботи.	до 25 балів
	Представлення результатів науково-дослідних робіт здобувача: - участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах; - публікація наукових статей, тез, доповіді на конференціях;	додаткові 30 балів

- проходження додаткових курсів, які можна зарахувати за результатами неформальної/інформальної освіти.	
Семестрова кількість балів	до 100 балів
Кількість балів за результатами семестрового контролю (екзамен)	до 100 балів
Загальна підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни	до 100 балів

Студент не допускається до екзамену, якщо семестрова кількість балів менше за 60 балів.

Узагальнений розподіл балів за формами контролю

Бали за темами	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	Семестрова кількість балів (разом)	Екзамен
Мінімум	5	5	5	5	8	8	8	8	8	60	60
Максимум	8	8	12	12	12	12	12	12	12	100	100

Формою підсумкового контролю є екзамен. Загальна оцінка за екзамен визначається як сума балів за всі виконані завдання, максимальна оцінка – 100 балів: вирішення тестових завдань – оцінюється в 40 балів; розкриття теоретичних завдань – оцінюється в 20 балів; вирішення практичних завдань – оцінюється в 40 балів. Оцінка за екзамен виставляється студенту за 100-бальною шкалою.

Вважається, що студент достатньою мірою засвоїв матеріал якщо середня кількість балів за семестровий контроль та екзамен не менше 60. Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відміно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ЄКТС.

Шкала переведення балів, отриманих студентом

90-100	Відмінно /Excellent
75-89	Добре /Good
60-74	Задовільно /Sufficient
0-59	Незадовільно / Failed

5. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладання навчальної дисципліни забезпечено відповідними засобами, завдяки яким досягаються визначені мета і результат навчання у межах навчального процесу, а саме:

1. Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо).
3. Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі.
4. Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, віртуальних організацій/підприємств).
5. Інформаційно-комунікаційні системи.
6. Графічні засоби (малюнки, креслення, схеми тощо).

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку
<https://www.nssmc.gov.ua/>
2. Загальнодоступна інформаційна база даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів (можна знайти всю звітність про Емітентів та біржі) <http://stockmarket.gov.ua>
3. Закон України «Про цінні папери і фондову біржу» від 18 червня 1991 року № 1202-XII. № 38. С. 509. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/t063480?an=2270&ed=2020_05_13
4. Закон України Про ринки капіталу та організовані товарні ринки <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>
5. Закон України «Про національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні» від 10 грудня 1997 року № 710/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710/97-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Закон України «Про акціонерні товариства» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>
7. Закон України «Про товарну біржу» № 1957-XII (зі змінами і доповненнями) від 10.12.1991. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 10. С. 139. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12>
8. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30 жовтня 1996 року № 448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>
9. Закон України «Про господарські товариства» від 19 вересня 1991 року № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
10. Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» від 15 березня 2001 року № 2299-ІІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2299-14#Text>
11. Концепція функціонування та розвитку фондового ринку України. Схвалено Постановою Верховної Ради України від 22 вересня 1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/342/95-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Про додаткові заходи щодо розвитку фондового ринку України. Схвалено Указом Президента України № 198/2001 від 26 березня 2001 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198/2001#Text>

Основний

- 13.Базилевич В. Д., Шелудько В. В. Фондовий ринок : навч. посібник. Київ : Нац. університет ім. Т. Шевченка, 2015. 686 с. ,
- 14.Приходько Д. О. Основи біржової діяльності : підручник. Харків, 2021. 280 с.
- 15.Дикань В. Л., Назаренко І. Л., Плугіна Ю. А. Біржова діяльність: підручник. Харків : УкрДУЗТ, 2017. 282 с.
- 16.Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. І. М. Сотник, Л. М. Таранюка. Суми : Університетська книга, 2018. 572 с.

URL: <https://vseosvita.ua/library/pidpriemnictvo-torgivla-tabirzova-dialnist-pidrucnik-127096.html>

17. Солодкий М. О. Біржовий товарний ринок : навч. посіб. К. : Компрінт, 2015. 482 с.
18. Біржова справа : підручник / за наук. ред. О. М. Сохацької. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 655 с.
19. Солодкий М. О., Резнік Н. П., Яворська В. О. Основи біржової діяльності: навчальний посібник. Київ : Компрінт, 2017. 450 с.

Додатковий

20. Куценко Т. М., Терованесова О. Ю., Сипало Д. А., Кучерявчук Є. Я. Стратегічні підходи до біржової діяльності в забезпеченні зовнішньоекономічних орієнтирів суб'єктів господарювання. Ефективна економіка. 2023. № 3. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1305/1315>
21. Kuzmynchuk N., Yevtushenko V., Terovanesova O., Haltseva O. Analytical and information support for the operation of exchange market participants: logistics approach. Електронне наукове видання з економічних наук «Modern Economics». 2022. № 33. С. 36–43. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/33-2022/kuzmynchuk.pdf>
22. Кузьминчук Н. В., Куценко Т. М., Терованесова О. Ю., Василяшко Н. М. Стратегічний підхід в системі управління товарними біржами: світовий та вітчизняний досвід. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». 2022. № 6. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-6-8060>. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16551050549088.pdf>
23. Кузьминчук Н. В., Куценко Т. М., Терованесова О. Ю., Бондаренко О. І. Тенденції розвитку біржового ринку в Україні: етапи становлення. Ефективна економіка. 2022. № 1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2022/3.pdf . DOI: 10.32702/2307-2105-2022.1.1
24. Болквдзе Н. І. Конспект лекцій з дисципліни «Біржова справа» для студентів денної форми навчання спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 292 «Міжнародні економічні відносини» ступінь вищої освіти «Бакалавр». Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 59 с.
25. Боднар О. В., Яворська В. О. Особливості управління цінovими ризиками на ринку зернових в контексті світової біржової практики. Ефективна економіка. 2016. Вип. 9: URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5141>.
26. Любезна І. В. Організація біржової діяльності. Цикл лекцій. Тернопіль : ТНЕУ, 2015. 94 с.
27. Внукова Н. М., Уркевич В. Ю. Організаційно-правові питання залучення інвестицій в аграрний сектор та біржової торгівлі сільськогосподарською продукцією. Право та інноваційне суспільство. 2015. № 1. С. 11–18.
28. Андрейчикова А. М. Еволюція поглядів на проблему ризику в економічній

науці. Економічний вісник. 2014. № 1. С. 38–49.

29. Белявцев М. І. Інфраструктура товарного ринку. URL: https://uchebnikionline.com/marketing/infrastruktura_tovarnogo_rinku.
30. Діброва А. Д., Рябченко О. О. Соціальні мережі – індикатор нелінійного аналізу для дослідження біржових ринків. Моніторинг біржового ринку. Київ, 2014. С.15–17.

Інтернет – ресурси

31. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
32. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
33. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
34. Офіційний сайт Національного банку України. URL:<http://www.bank.gov.ua>
35. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:<http://www.nssmc.gov.ua/>
36. Офіційний сайт Світового банку. URL:<http://www.worldbank.org.ru>
37. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://nfp.gov.ua>
38. Офіційний сайт. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.ua>
39. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL:<http://www.uaib.com.ua/>.
40. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Рюрік». URL: <http://rurik.com.ua/main-definitions.html>.
41. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Кредитрейтинг». URL: <http://www.credit-rating.ua/ua/about-rating/terms/>
42. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. URL: <http://www.ufin.com.ua/shkala-kred-reit.htm>

Рекомендовані курси для самостійного опанування в рамках формальної/інформальної освіти:

43. Відкритий онлайн-курс: <https://www.udemy.com>
44. Відкритий онлайн-курс: <https://www.ted.com>
45. Відкритий онлайн-курс: <https://www.udacity.com>

Додаток № 1 до програми/робочої програми

Перелік індивідуальних завдань з навчальної діяльності

Види індивідуальних завдань з навчальної діяльності:

- мультимедійні презентації – звіт про виконане навчальне завдання-дослідження, яке містить різноманітні інформаційні об'єкти, такі як текст, графіку, відео, анімацію та звук;
- реферати (та інші завдання реферативного та аналітичного- оглядового характеру), в яких здобувач вищої освіти розкриває тему завдання з використанням навчальної та наукової літератури;
- структурований або неструктурований кейс, ситуативна вправа, групове практичне або дослідницьке завдання;
- підготовка до тесту або опитування за темою практичного заняття;
- рольова гра, ділова гра, моделювання, виконання групового практичного завдання;
- тренажерні вправи, під час яких здобувач вищої освіти виконує індивідуальне або групове практичне завдання.

Додаток № 2 до програми/робочої програми

Питання для самостійної роботи здобувача

1. Визначення ринку цінних паперів.
2. Місце ринку цінних паперів у структурі фінансового ринку.
3. Цінні папери, що вважаються пайовими.
4. Боргових цінних паперів.
5. Характеристика похідних цінних паперів.
6. Типи цінних паперів.
7. Види цінних паперів можуть випускатися і здійснювати обіг на українському фондовому ринку
8. Первинний ринок цінних паперів.
9. Особливості вторинного ринку цінних паперів.
10. Класифікуються акції в залежності від ступеня ризику і величини дохідності.
11. Фактори, що впливають на попит на акції.
12. Сутність та різниця технічного та фундаментального аналізу.
13. Звичайний та контрольний пакет акцій.
14. Механізм виплати дивідендів у виді акцій.
15. Оцінка привілейованих акцій.
16. Визначення ринкової ціни простих акцій з постійними темпами приросту дивідендів.
17. Права і обов'язки емітентів і власників облігацій.
18. Характеристика поділу облігацій за емітентами.
19. Види вартісної оцінки облігацій.
20. Визначення теперішньої вартісті облігацій.
21. Характеристика основних видів доходу від облігацій. Історична довідка запровадження вексельного
22. Історична довідка запровадження вексельного
23. обігу.
24. Економічний зміст простого векселя.
25. Обіг переказного векселя.
26. Терміни платежу, які може мати вексель.
27. Основні види векселів.
28. Сутність і роль індосаменту векселів.
29. Акцепт векселя.
30. Зміст і послідовність банківської операції дисконтування векселя.
31. Банківська операція доміциляції векселя.
32. Характеристика банківського авалю векселів.
33. Кредитування під заставу векселів.
34. Характеристика історичного розвитку вітчизняного біржового ринку цінних паперів.
35. Некомерційний та безприбутковий характер діяльності фондової біржі.
36. Джерела формування доходу фондової біржі.

37. Функції фондової біржі.
38. Характеристика основних видів біржових угод.
39. Основні правила здійснення комп'ютерних торгів на фондовій біржі.
40. Роль позабіржового ринку цінних паперів, функції, які він виконує.
41. Сутність та мета емісії цінних паперів.
42. Особливості випуску цінних паперів окремими емітентами на фондовому ринку України.
43. Функції, які виконують емітенти на ринку цінних паперів.
44. Поняття та характеристика цілей інвестиційної діяльності на фондовому ринку.
45. Види інвестиційних портфелів.
46. Депозитарна діяльність з цінними паперами.
47. Розрахунково-клірингова діяльність.
48. Функції реєстратора щодо іменних цінних паперів.
49. Цілі діяльності інвестиційних фондів та інвестиційних компаній.
50. Відкритий і закритий інвестиційний фонд.
51. Необхідність, мета і функції державного регулювання ринку цінних паперів.
52. Форми державного регулювання ринку цінних паперів.
53. Органи державного регулювання ринку цінних паперів.
54. Регулювання інформаційного забезпечення фондового ринку.
55. Контрольна функція держави на ринку цінних паперів.
56. Сутність та мета державного регулювання ринку цінних паперів.
57. Основні форми державного втручання в діяльність учасників ринку цінних паперів.
58. Особливості регулювання первинного і вторинного ринку цінних паперів.
59. Функції держави у сфері регулювання фондового Ринку.
60. Характеристика законодавчого забезпечення державного регулювання ринку цінних паперів.
61. Основні завдання Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
62. Закони України, що регулюють фондовий ринок.
63. Основна задача «Національної Комісії з цінних паперів та фондового ринку».
64. Класифікація біржових активів.
65. Характеристика біржових активів
66. Біржові фінансові інструменти
67. Біржове ціноутворення
68. Сутність біржового ціноутворення
69. Принципи котирування цін на біржові товари
70. Хеджування на біржовому товарному ринку.
71. Базисний ризик.
72. Стратегії хеджування.
73. Хеджування опціонами.
74. Основні переваги та недоліки хеджування.

Додаток № 3 до програми/робочої програми
Зразок екзаменаційного білету
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
Кафедра фінансів, обліку і оподаткування

Екзаменаційний білет № 1
з дисципліни «Фондовий ринок та біржова діяльність»
для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»
освітнього ступеня «магістр»

Кількість балів	За національною шкалою	За шкалою ЄКТС
90-100	відмінно	A
82-89	добре	B
75-81	добре	C
69-74	задовільно	D
60-68	задовільно	E
35-59	незадовільно	Fx
1-34	незадовільно	F

Завдання №1. Тестова перевірка знань студентів (проводиться на сервері дистанційного навчання Moodle, максимальна кількість балів, яку можна отримати за виконання даного завдання – 40 балів).

Завдання №2. Комплексна перевірка теоретичних знань студентів. (передбачає повну ґрунтовну відповідь у формі есе, максимальна кількість балів, яку можна отримати за виконання даного завдання – 20 балів).

2.1. Сутність та мета державного регулювання ринку цінних паперів.

2.2. Класифікуються акції в залежності від ступеня ризику і величини дохідності.

Завдання №3. Аналітичне завдання (передбачає розв’язок юридичної задачі; максимальна кількість балів, яку можна отримати за виконання даного завдання – 40 балів).

3.1. Номінальна вартість векселя – 5000 гр. од., термін від дня дисконтування до дня платежу (включно) – 35 днів; процентна ставка обліку векселя – 15 %. Розрахуйте суму дисконту (C) та ціну векселя.

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування ЧТЕІ ДТЕУ, протокол № 9 від 24 січня 2025 р.

Екзаменатор _____ Олексій МАЛЯРЧУК

Завідувач кафедри _____ Алла ЧОРНОВОЛ